

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.015.02.2018

P/18/009

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/009 – Stan organizacji Krajowej Administracji Skarbowej ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontroler	Łukasz Burczyk – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/97/2018 z 27 czerwca 2018 r. Marcin Mościcki – specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/98/2018 z 27 czerwca 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Trzeci Urząd Skarbowy w Bydgoszczy, ul. Tadeusza Rejtana 5, 85-032 Bydgoszcz ²
Kierownik jednostki kontrolowanej	Beata Adamowicz – Naczelnik Urzędu ³ (dowód: akta kontroli str. 3-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności⁴

Ocena

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

W okresie objętym kontrolą⁵ w Urzędzie rzetelnie przygotowano i przeprowadzono proces przejęcia zadań wykonywanych do 28 lutego 2017 r. przez Izbę Celną w Toruniu⁶ i Urząd Celny w Bydgoszczy⁷. Naczelnik Urzędu przygotował komórki organizacyjne Urzędu do realizacji nowych zadań i zapewnił im odpowiednie zasoby kadrowe. Zatrudnieni pracownicy posiadali właściwe przygotowanie, otrzymali upoważnienia oraz nadano im uprawnienia dostępu do wymaganych systemów informatycznych.

Izba pozytywnie ocenia bardziej efektywne wykonywania przejętych zadań w odniesieniu do spraw wpływających do Urzędu po 1 marca 2017 roku. Analiza próby tych spraw wykazała, że były one krócej obsługiwane przez Urząd, niż miało

¹ Dalej: „KAS”.

² Dalej: „Urząd”.

³ Od 1 marca 2017 r. Poprzednio, tj. od 25 do 28 lutego 2017 r., wyznaczona do pełnienia obowiązków Naczelnika Urzędu. W okresie od 1 października 2015 r. do 24 lutego 2017 r. stanowisko Naczelnika Urzędu zajmowała Aneta Szumowska.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁵ W latach 2016-2018 (I półrocze).

⁶ Dalej: „IC”.

⁷ Dalej: „UC w Bydgoszczy”.

to miejsce w przypadku UC w Bydgoszczy. Przykładowo, zakończone postępowania w zakresie podatku akcyzowego⁸ były prowadzone przez Urząd przeciętnie 45 dni, tj. o 57% krócej niż w UC (103,9 dnia).

Najwyższa Izba Kontroli zwraca jednak uwagę, że pogorszyły się wskaźniki terminowości i skuteczności w zakresie spraw w toku, przejętych z IC i UC. Skuteczność realizacji przejętych tytułów wykonawczych w Urzędzie w I półroczu 2018 r. była niższa o 68,3% w zakresie zrealizowanych tytułów wykonawczych i o 87,5% w zakresie wyegzekwowanej kwoty zaległości w porównaniu do uzyskiwanej w IC. Natomiast przejęte sprawy będące w toku, dotyczące postępowań w zakresie stosowania generalnego i ryczałtowego zabezpieczenia akcyzowego, były prowadzone o 82,3% dłużej (50,5 dnia w stosunku do 27,7 dnia), a dotyczące podatkowych znaków akcyzy oraz legalizacyjnych znaków akcyzy o 81,8% dłużej (10 dni wobec 5,5 dnia), niż w UC.

Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości dotyczyły:

- niedopełnienia obowiązku poinformowania dłużników o zmianie wierzyciela i organu egzekucyjnego w przypadku 20% zbadanych spraw,
- przewlekłości w przekazywaniu pracownikom nowych zakresów obowiązków,
- podjęcia średnio dopiero po 203 dniach pierwszych czynności sprawdzających w sprawach do przeprowadzenia takich czynności, które zostały przejęte z UC,
- wprowadzenia błędnych dat wpływu do systemu informatycznego ZEFIR2 w wypadku 23 spośród 30 zbadanych deklaracji podatku akcyzowego,
- przekroczenia terminu wprowadzenia do systemu ZEFIR2 w wypadku dwóch spośród 30 skontrolowanych deklaracji podatku akcyzowego.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie i realizacja procesu konsolidacji

Opis stanu
faktycznego

1.1. Z dniem 1 marca 2017 r. Urząd przejął realizację zadań związanych z prowadzeniem egzekucji administracyjnej należności pieniężnych wskazanych w § 3 ust. 1 i 2 i ust. 3 pkt 3-6 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 27 lutego 2017 r. w sprawie wyznaczenia organów Krajowej Administracji Skarbowej do wykonywania niektórych zadań Krajowej Administracji Skarbowej oraz określenia terytorialnego zasięgu ich działania⁹, które przed konsolidacją służb skarbowych i celnych były dochodzone przez Izbę Celną w Toruniu. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu z 9 marca 2017 r.¹⁰ zadania te realizował Dział Egzekucji Administracyjnej¹¹.

(dowód: akta kontroli str. 8-39)

Zatrudnienie w SEE, w osobach i etatach, wynosiło: 31 grudnia 2016 r. – 27, 1 marca 2017 r. – 28, 1 września 2017 r. – 27, 31 grudnia 2017 r. – 28, 30 czerwca

⁸ Postępowania w zakresie uregulowanym ustawą z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym, dotyczące obrotu krajowego i transakcji wewnątrzwspólnotowych; ustawą z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych; ustawą z dnia 2 marca 2012 r. o podatku od wydobycia niektórych kopalin; ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw silnikowych oraz ustawą z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, w zakresie opłaty paliwowej od paliw silnikowych ciężącej na podmiotach innych niż importer.

⁹ Dz. U. z 2018 r., poz. 1096.

¹⁰ Nadanym zarządzeniem Nr 13/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Bydgoszczy (dalej: „IAS”).

¹¹ Dalej: „SEE”.

2018 r. – 28. Wszyscy pracownicy SEE zatrudnieni według stanu na 1 marca 2017 r. byli również przed tą datą pracownikami SEE. Zmiany kadrowe zaistniałe w SEE pomiędzy 1 marca 2017 r. a 30 czerwca 2018 r. polegały na przeniesieniach: dwóch osób do innych komórek organizacyjnych Urzędu; jednej osoby do innego urzędu skarbowego; dwóch osób do SEE z innych urzędów skarbowych; jednej osoby do SEE z IAS. Osoby nowozatrudnione w SEE pracowały poprzednio w komórkach zajmujących się egzekucją.

(dowód: akta kontroli str. 70-71)

Według Naczelnika Urzędu, w okresie od grudnia 2016 r. do lutego 2017 r. na spotkaniach z kierownictwem Izby Skarbowej w Bydgoszczy omawiano zadania podlegające przekazaniu do urzędów skarbowych z dotychczasowych struktur celnych. Na podstawie danych o liczbie przekazywanych postępowań egzekucyjnych pozyskanych z IC, Naczelnik Urzędu uznał, że dotychczasowy stan zatrudnienia w SEE był wystarczający i nie wystąpiła konieczność wnioskowania o przyznanie dodatkowych etatów.

(dowód: akta kontroli str. 156-163)

W związku z procesem konsolidacji i wejściem w życie nowego Regulaminu Organizacyjnego Urzędu, 27 pracowników SEE otrzymało nowe zakresy obowiązków i upoważnienia do przetwarzania danych osobowych. Zakresy obowiązków przekazano 26 pracownikom SEE w okresie od 12 do 20 czerwca 2017 r.¹² W dniu 4 października 2017 r. zakres obowiązków otrzymała jedna osoba, którą zatrudniono w SEE z dniem 1 października 2017 r. Upoważnienia do przetwarzania danych przekazano: 30 maja 2017 r. – jednej osobie, 31 maja 2017 r. – jednej osobie, 1 czerwca 2017 r. – 25 osobom, tj. odpowiednio po upływie 82, 83 i 84 dni od daty wejścia w życie ww. Regulaminu. Zakresu obowiązków i upoważnienia nie otrzymała jedna osoba przebywająca na urlopie macierzyńskim.

(dowód: akta kontroli str. 71-90)

Według Naczelnika Urzędu, żadna z osób zatrudnionych w SEE, z uwagi na wykonywanie obowiązków identycznych lub zbliżonych do poprzednich, nie wymagała przeszkolenia w zakresie obsługi podsystemu EGAPOLTAX. Wszyscy pracownicy SEE posiadali dostęp do tego podsystemu. Przyznanie pracownikowi dostępu do ww. podsystemu następowało na podstawie elektronicznego zgłoszenia danej osoby do Ministerstwa Finansów, które realizowało takie zgłoszenie w terminie do dwóch dni.

(dowód: akta kontroli str. 156-163)

Naczelnik Urzędu wydał 18 spośród 28 pracowników SEE zatrudnionych według stanu na 1 marca 2017 r. pisemne, imienne upoważnienia do wydawania postanowień, podpisywania pism, podejmowania rozstrzygnięć i wyrażania stanowiska w sprawach objętych zadaniami SEE¹³. Upoważnienia, w różnym zakresie przedmiotowym, zostały wydane 9 marca 2017 r. Pozostałym 10 pracownikom upoważnień nie wydano, gdyż nie wymagały tego potrzeby organizacyjne Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 91-104)

¹² Szerzej opisano to w części wystąpienia pokontrolnego dotyczącej ustalonych nieprawidłowości w tym obszarze.

¹³ Kierownikowi działu w pełnym zakresie, 11 pracownikom do wykonywania czynności egzekucyjnych, dwóm do ewidencji tytułów wykonawczych, dwóm do koordynowania zadań, dwóm do przekazywania tytułów wykonawczych.

1.2. Zgodnie z „Procedurą przejęcia przez naczelników urzędów skarbowych postępowań egzekucyjnych prowadzonych przez dyrektorów izb celnych”¹⁴, opracowaną przez Departament Administracji Podatkowej Ministerstwa Finansów, Naczelnik Urzędu: 1) powołał 8 lutego 2017 r. siedmioosobowy zespół ds. przejęcia postępowań egzekucyjnych i rekwizycyjnych prowadzonych dotychczas przez Dyrektora IC; 2) protokołem zdawczo-odbiorczym przejął 3 marca 2017 r. przekazane przez Dyrektora IC 28 lutego 2017 r. akta 51 postępowań egzekucyjnych wymienionych w załączonym do protokołu wykazie; 3) przekazał 13 marca 2017 r. kopię protokołu zdawczo-odbiorczego Dyrektorowi IAS.

(dowód: akta kontroli str. 105-123, 163)

1.3. Z dniem 1 marca 2017 r. w Urzędzie przejęto również realizację zadań wykonywanych poprzednio przez IC, związanych głównie z podatkiem akcyzowym i podatkiem od gier, tj.: 1) określonych w § 2 ust. 4 pkt 3 załącznika nr 8 do zarządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 marca 2017 r. w sprawie organizacji jednostek organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej oraz nadania im statutów¹⁵; 2) związanych z przyjmowaniem i ewidencjonowaniem składanych deklaracji podatku akcyzowego, podatku od gier, podatku od wydobycia niektórych kopalin oraz deklaracji o należnych kwotach podatku od towarów i usług w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw silnikowych, a także informacji wymaganych ustawą o podatku akcyzowym oraz informacji w sprawie opłaty paliwowej; 3) związanych z wprowadzaniem do systemu ZEFIR2 danych szczegółowych z deklaracji podatkowych ww. podatków oraz dokonywaniem czynności sprawdzających z zakresu tych podatków; 4) związanych z udzielaniem ulg w spłacie zobowiązań w zakresie tych podatków.

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu zadania z poz. 1-3 realizował nowopowstały Dział Podatku Akcyzowego i Podatku od Gier¹⁶, a zadania z poz. 4 przypisano Działowi Spraw Wierzycielskich.

(dowód: akta kontroli str. 8-39, 124)

Zatrudnienie w SPA, w osobach i etatach, wynosiło: 1 marca 2017 r. – 26, 1 września 2017 r. – 18, 31 grudnia 2017 r. – 18, 30 czerwca 2018 r. – 20. Wszyscy pracownicy SPA zatrudnieni według stanu na 1 marca 2017 r. byli przed tą datą pracownikami komórki akcyzowej UC w Bydgoszczy (w tym Oddziałów Celnych w Bydgoszczy i w Inowrocławiu). Zmiany kadrowe zaistniałe w SPA pomiędzy 1 marca 2017 r. a 30 czerwca 2018 r. wynikały z: przejścia, w związku z przyjęciem propozycji zatrudnienia, dwóch osób do Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Toruniu¹⁷ i jednej osoby do innego urzędu skarbowego; przeniesienia trzech osób przez Dyrektora IAS do UCS; rozwiązania stosunku pracy z trzema osobami (z których dwie nie otrzymały, a jedna nie przyjęła propozycji zatrudnienia w Urzędzie); przejścia do SPA jednej osoby z UCS i jednej z IAS; przejścia do SPA dwóch osób z innej komórki organizacyjnej Urzędu; przejścia jednej osoby na rentę.

Spośród 30 osób zatrudnionych w SPA pomiędzy 1 marca 2017 r. a 30 czerwca 2018 r., 27 pracowało poprzednio w komórkach podatku akcyzowego i podatku od

¹⁴ Przekazaną do Urzędu pismem z dnia 10 stycznia 2017 r.

¹⁵ Dz. Urz. MRiF poz. 41, ze zm.

¹⁶ Dalej: „SPA”.

¹⁷ Dalej: „UCS”.

gier, w związku z czym nie wymagały one dodatkowego przeszkolenia w zakresie powierzonych im zadań. Dwie osoby, będąc formalnie pracownikami SPA, zostały czasowo oddelegowane do innych komórek organizacyjnych Urzędu, natomiast jedna osoba, zatrudniona wcześniej w Referacie Kontroli Finansowej IAS, została wdrożona do nowych obowiązków przez Kierownika SPA.

Według wyjaśnienia Naczelnika Urzędu wszyscy pracownicy SPA posiadali dostęp do systemu ZEFIR2. Przyznanie pracownikowi dostępu do tego systemu następowało na podstawie elektronicznego zgłoszenia danej osoby do Ministerstwa Finansów, które realizowało takie zgłoszenie w terminie do dwóch dni.

(dowód: akta kontroli str. 70, 125, 156-163)

Według wyjaśnienia Naczelnika Urzędu, zgodnie z pismem Szefa KAS z 27 stycznia 2017 r. skierowanym do IAS, stan zatrudnienia w SPA zaplanowano na poziomie zatrudnienia w komórce podatku akcyzowego i podatku od gier UC w Bydgoszczy, według stanu na 30 września 2016 r., co Naczelnik Urzędu uznał za wystarczające.

(dowód: akta kontroli str. 156-163)

W dniu 17 października 2017 r. Naczelnik Urzędu wystąpił do Dyrektora IAS o wyrażenie zgody na wszczęcie naboru na cztery etaty w SPA, motywując to pogorszeniem się sytuacji kadrowej w tym Dziale¹⁸, negatywnie wpływającym na prawidłowość i terminowość realizacji niektórych zadań. Odpowiedzi na ww. wniosek nie otrzymano. W efekcie prowadzonych później rozmów uzyskano akceptację Dyrektora IAS dla przeniesienia od 1 czerwca 2018 r. do SPA dwóch pracowników z innych komórek organizacyjnych Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 146-147, 156-163)

W związku z procesem konsolidacji i wejściem w życie nowego Regulaminu Organizacyjnego Urzędu, 21 pracowników SPA otrzymało nowe zakresy obowiązków i upoważnienia do przetwarzania danych osobowych. Zakresy obowiązków przekazano pracownikom SPA w okresie od 14 do 30 czerwca 2017 roku¹⁹. Upoważnienia do przetwarzania danych osobowych przekazano: 31 maja 2017 r. – dwóm osobom, 1 czerwca 2017 r. – 15 osobom, 2 czerwca 2017 r. – jednej osobie, 6 czerwca 2017 r. – jednej osobie, 14 czerwca 2017 r. – jednej osobie, 21 czerwca 2017 r. – jednej osobie, tj. odpowiednio po upływie 83, 84, 85, 89, 97 i 104 dni od daty wejścia w życie ww. Regulaminu. Zakresów i upoważnień nie otrzymało łącznie dziewięć osób, w tym: sześć osób, które zakończyły pracę w SPA przed 1 czerwca 2017 r.; dwie osoby zatrudnione w SPA na czas określony z dniem 1 czerwca 2017 r. i w tym samym dniu przeniesione na okres trzech miesięcy do innej komórki organizacyjnej Urzędu; jedna osoba przebywająca na zwolnieniu lekarskim, która bezpośrednio po jego zakończeniu przeszła na rentę.

(dowód: akta kontroli str. 125-135)

Naczelnik Urzędu wydał 12 spośród 26 pracowników SPA zatrudnionych według stanu na 1 marca 2017 r. pisemne, imienne upoważnienia do wydawania postanowień, podpisywania pism, podejmowania rozstrzygnięć i wyrażania

¹⁸ Pomiedzy 1 marca a 31 sierpnia 2017 r. liczba pracowników SPA zmniejszyła się z 26 do 18.

¹⁹ Szerzej opisano to w części wystąpienia pokontrolnego dotyczącej ustalonych nieprawidłowości w tym obszarze.

stanowiska w sprawach objętych zadaniami SPA²⁰. Upoważnienia, w różnym zakresie przedmiotowym, zostały wydane w okresie od 9 marca do 5 czerwca 2017 r. Pozostałym 14 pracownikom upoważnień nie wydano, gdyż nie wymagały tego potrzeby organizacyjne Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 136-145)

Naczelnik Urzędu poinformował, że do Urzędu nie wpłynął raport z audytu, sporządzony w październiku 2017 r. przez Departament Poboru Podatków Ministerstwa Finansów zatytułowany „Realizacja zadań w zakresie podatku akcyzowego i podatku od gier w kontekście utworzenia KAS”.

(dowód: akta kontroli str. 156-163)

1.4. Dział Spraw Wierzycielskich Urzędu²¹, realizujący od 1 marca 2017 r. zadania związane z udzielaniem ulg w spłacie zobowiązań z tytułu podatku akcyzowego i podatku od gier, zatrudniał – według stanu na ten dzień – 14 osób. W związku z konsolidacją, w SEW nie było zmian kadrowych. Wszyscy pracownicy otrzymali nowe zakresy obowiązków i upoważnienia do przetwarzania danych osobowych. Zakresy obowiązków przekazano 13 pracownikom SEW w okresie od 20 marca do 3 lipca 2017 r.²² Jednej osobie, przebywającej na urlopie macierzyńskim i rodzicielskim, zakres przekazano 14 grudnia 2017 r. Upoważnienia do przetwarzania danych przekazano: 31 maja 2017 r. – jednej osobie, 1 czerwca 2017 r. – pięciu osobom, 6 czerwca 2017 r. – pięciu osobom, 7 czerwca 2017 r. – jednej osobie, 3 lipca 2017 r. – jednej osobie i 14 grudnia 2017 r. – jednej osobie, tj. odpowiednio po upływie 83, 84, 89, 90, 116 i 280 dni od wejścia w życie ww. Regulaminu. Żadna z osób zatrudnionych w SEW, z uwagi na przypisanie obowiązków identycznych lub zbliżonych do wykonywanych poprzednio, nie wymagała dodatkowego przeszkolenia.

(dowód: akta kontroli str. 124, 148-151)

Według wyjaśnienia Naczelnika Urzędu pracownikom SEW nie nadano uprawnień dostępu do systemu ZEFIR2 ponieważ nie było takiej konieczności.

(dowód: akta kontroli str. 705-706)

Naczelnik Urzędu wydał 10 spośród 14 pracowników SEW zatrudnionych według stanu na 1 marca 2017 r. pisemne, imienne upoważnienia do wydawania postanowień, podpisywania pism, podejmowania rozstrzygnięć i wyrażania stanowiska w sprawach objętych zadaniami SEW²³. Upoważnienia, w różnym zakresie przedmiotowym, zostały wydane 9 marca 2017 r. Pozostałym czterem pracownikom upoważnień nie wydano, gdyż nie wymagały tego potrzeby organizacyjne Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 152-155)

²⁰ Kierownikowi działu w pełnym zakresie, trzem pracownikom do wykonywania czynności poza siedzibą Urzędu (d. Oddział Celny), jednemu do postępowań podatkowych, jednemu do czynności sprawdzających, trzem do zabezpieczeń akcyzowych i sześciu do mandatów.

²¹ Dalej: „SEW”.

²² Szerzej opisano to w części wystąpienia pokontrolnego dotyczącej ustalonych nieprawidłowości w tym obszarze.

²³ Kierownikowi działu w pełnym zakresie, czterem pracownikom do czynności wierzycielskich, pięciu do postępowań podatkowych.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W przypadku trzech spośród 15 zbadanych postępowań egzekucyjnych przejętych przez Urząd od IC (sprawy o numerach: 1140563, 1140567 i 1140576), Urząd podjął wobec zobowiązanych czynności egzekucyjne, nie zawiadamiając jednocześnie dłużników o zmianie wierzyciela i organu egzekucyjnego, do czego był zobowiązany na mocy art. 245 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej²⁴.

(akta kontroli str.176-222)

Według wyjaśnienia Naczelnika Urzędu, we wszystkich przypadkach brak zawiadomienia dłużnika był niezamierzony i wynikał z przeoczenia.

(dowód: akta kontroli str. 156-163)

2. W Urzędzie z przewlekłością przekazywano pracownikom nowe zakresy obowiązków. W SEE zakresy przekazano: 12 czerwca 2017 r. – ośmiu osobom, 13 czerwca 2017 r. – 14 osobom, 19 czerwca 2017 r. – jednej osobie, 20 czerwca 2017 r. – trzem osobom, tj. po upływie odpowiednio 95, 96, 102 i 103 dni od daty wejścia w życie nowego Regulaminu organizacyjnego Urzędu. W SPA zakresy przekazano: 14 czerwca 2017 r. – 17 osobom, 19 czerwca 2017 r. – jednej osobie, 29 czerwca 2017 r. – dwóm osobom, 30 czerwca 2017 r. – jednej osobie, tj. po upływie odpowiednio 97, 102, 112 i 113 dni od daty wejścia w życie Regulaminu. W SEW tylko w jednym przypadku zakres czynności przekazano bez zbędnej zwłoki, 20 marca 2017 r., tj. po upływie 11 dni od wejścia w życie Regulaminu; pozostałe zakresy przekazano: 14 czerwca 2017 r. – 10 osobom, 19 czerwca 2017 r. – jednej osobie, 3 lipca 2017 r. – jednej osobie, tj. odpowiednio po upływie 97, 102, 116 dni od wejścia w życie Regulaminu.

(dowód: akta kontroli str.71-90, 125-135, 148-151)

Według Naczelnika Urzędu, zgodnie z założeniami procesu konsolidacji przedłożenie nowego zakresu obowiązków i upoważnienia do przetwarzania danych osobowych było możliwe dopiero po przyjęciu przez pracownika propozycji zatrudnienia, które były składane do 31 maja 2017 r. włącznie. W związku z tym, zdaniem Naczelnika, należy uznać, że zakresy i upoważnienia przekazywano pracownikom niezwłocznie.

(dowód: akta kontroli str. 156-163)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że Zespół ds. przejęcia postępowań egzekucyjnych prowadzonych poprzednio w IC nie udokumentował faktu realizacji powierzonych mu zadań, określonych w decyzji Naczelnika Urzędu o jego powołaniu. Zgodnie z decyzją, zespół ten miał w szczególności sprawdzić, czy do Urzędu dostarczono dokumentację wszystkich spraw egzekucyjnych podlegających przekazaniu oraz czy przekazane akta spraw były kompletne.

(dowód: akta kontroli str. 119-120, 164)

²⁴ Dz. U. poz. 1948, ze zm.

Według Naczelnika Urzędu, prace Zespołu nie zostały udokumentowane, ponieważ sprawdzanie kompletności akt odbyło się w obecności zarówno strony przekazującej, jak i Naczelnika Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 156-163)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność prowadzoną w Urzędzie w zbadanym obszarze.

2. Realizacja ustawowych zadań przez urzędy skarbowe

Opis stanu
faktycznego

2.1. Szczegółowym badaniem, m.in. w zakresie terminowości prowadzenia, objęto 15 losowo wybranych przejętych przez Urząd od IC spraw egzekucyjnych, na łączną kwotę 108,7 tys. zł. Badane sprawy zostały wprowadzone do podsystemu EGAPOLTAX w okresie od 16 do 24 marca 2017 r.²⁵ W wypadku 10 spraw, na łączną kwotę 107,8 tys. zł, Urząd po ich przejęciu zastosował środki egzekucyjne²⁶, w wypadku 5 spraw nie zastosowano takich środków²⁷. Do 30 czerwca 2018 r. zakończono jedno z badanych postępowań egzekucyjnych w związku ze spłatą zadłużenia. Żadne postępowanie nie zostało umorzone.

(dowód: akta kontroli str. 121-123, 176-222, 241-249)

W okresie od 1 marca 2017 r. do 30 czerwca 2018 r. do Urzędu wpłynęło łącznie 120 tytułów wykonawczych²⁸ (w tym 51 przejętych z IC). Zrealizowano 11 tytułów, z których sześć – na łączną kwotę 12,7 tys. zł – zostało wyegzekwowane, a pięć umorzono. Łączna kwota objęta tytułami wykonawczymi do realizacji na 30 czerwca 2018 r. wyniosła 1 146,4 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 169)

Urząd otrzymał 22 lutego 2017 r. za pośrednictwem IAS z Departamentu Administracji Podatkowej Ministerstwa Finansów „Procedurę przejęcia zadań w zakresie poboru należności z tytułu: podatku akcyzowego, podatku od gier, opłaty paliwowej, podatku od towarów i usług w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw silnikowych, podatku od wydobycia niektórych kopalin wraz z procesami poboru przy wsparciu systemów informatycznych użytkowanych w resorcie finansów w ramach Krajowej Administracji Skarbowej”. Urząd nie otrzymał wymienionych w tej procedurze załączników dotyczących obsługi procesów w systemie ZEFIR2. Jednak, jak wyjaśnił Naczelnik Urzędu, procesy te są opisane w „Podręczniku użytkownika systemu ZEFIR2” i były znane pracownikom UC w Bydgoszczy realizującym zadania po przejęciu ich przez Urząd.

(dowód: akta kontroli str. 241-299)

UC w Bydgoszczy przekazał za pośrednictwem IAS 2 marca 2017 r. do Urzędu: 132 sprawy wszczęte i niezakończone z zakresu zadań realizowanych wcześniej przez

²⁵ Jedna sprawa nie została wprowadzona do podsystemu EGAPOLTAX, bowiem dotyczyła zmarłej osoby zobowiązanej, a system uniemożliwiał rejestrację spraw dotyczących osób zmarłych.

²⁶ Dla ośmiu spraw środki egzekucyjne zastosowano w 2017 r., dla dwóch w 2018 r.

²⁷ W przypadku dwóch spraw zobowiązanie uległo przedawnieniu w UC i po przejęciu egzekucja mogła być prowadzona jedynie z przedmiotu zastawu; w dwóch postępowaniach środki egzekucyjne zastosowane zostały przez UC w Bydgoszczy w 2017 r. przed przekazaniem spraw, Urząd podejmował w tych sprawach działania zmierzające do ustalenia ewentualnych nowych rachunków dłużników; jedna z przekazanych spraw została zawieszona przez UC w 2015 r. z powodu śmierci dłużnika.

²⁸ Wskazanych w § 3 ust. 1 i 2 i ust. 3 pkt 3-6 rozporządzenia w sprawie wyznaczenia organów KAS do wykonywania niektórych zadań KAS oraz określenia terytorialnego zasięgu ich działania.

komórkę podatku akcyzowego i podatku od gier w UC (w tym z zakresu udzielania ulg w spłacie zobowiązań); 32 deklaracje i informacje: podatku akcyzowego, podatku od gier, podatku od wydobywania niektórych kopalin, o należnych kwotach podatku od towarów i usług w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw silnikowych oraz informacje wymagane ustawą z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym²⁹ i informacji w sprawie opłaty paliwowej złożonych w UC³⁰; 149 wyspecyfikowanych spraw do przeprowadzenia czynności sprawdzających, o których mowa w art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa³¹.

(dowód: akta kontroli str. 168, 459-678)

NIK objęła szczegółowym badaniem 15 losowo wybranych spraw do przeprowadzenia czynności sprawdzających przejętych przez Urząd od UC w Bydgoszczy. Z objętych badaniem spraw trzy zostały rozpoczęte w UC w 2015 r., siedem w 2016 r. i pięć w 2017 r. W wypadku 11 spraw Urząd podjął pierwsze czynności w 2017 r., a w przypadku czterech w 2018 r. Do 30 czerwca 2018 r. Urząd zakończył postępowania w przypadku 11 spraw³², cztery sprawy były nadal w toku³³.

(dowód: akta kontroli str. 223-229)

Zbadano 10 losowo wybranych spraw spośród 94 przekazanych przez IC do Urzędu spraw niezakończonych³⁴. Z objętych badaniem spraw pięć zostało wszczętych w UC w 2013 r., cztery w 2016 i jedna w 2017 r. Pierwsze czynności podjęto w Urzędzie w wypadku 9 spraw w 2017 r., a w przypadku jednej sprawy w 2018 r. Przeciętnie Urząd podejmował pierwsze czynności w tych sprawach po 84,7 dniach od ich przyjęcia. W wypadku trzech spraw pierwsze czynności zostały podjęte po ponad 100 dniach³⁵. Do 30 czerwca 2018 r. Urząd zakończył postępowanie w przypadku trzech objętych badaniem spraw.

(dowód: akta kontroli str. 168, 230-234)

IC przekazała do Urzędu cztery sprawy w toku dotyczące prowadzenia postępowań w zakresie stosowania generalnego i ryczałtowego zabezpieczenia akcyzowego. Wszystkie przejęte postępowania zostały zakończone przez Urząd w kwietniu 2017 r., przeciętnie po 50,5 dniach od przejęcia.

(dowód: akta kontroli str. 168, 235)

IC przekazała do Urzędu trzy sprawy w toku dotyczące podatkowych znaków akcyzy oraz legalizacyjnych znaków akcyzy. Wszystkie przejęte postępowania zostały zakończone przez Urząd w marcu 2017 r.³⁶ Przeciętnie sprawy te były prowadzone przez 10 dni.

(dowód: akta kontroli str. 168, 236)

²⁹ Dz. U. z 2018 r. poz. 1114, ze zm., dalej „ustawa o podatku akcyzowym”.

³⁰ Wszystkie deklaracje zostały wprowadzone do systemu ZEFIR2 w UC.

³¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 800, ze zm., dalej: „Ordynacja podatkowa”.

³² Siedmiu spraw w 2017 r. i czterech w 2018 r.

³³ Szerzej opisano to w części wystąpienia pokontrolnego dotyczącej ustalonych nieprawidłowości w tym obszarze.

³⁴ Sprawy rozpoczęte w UC i niezakończone, dotyczące prowadzenia postępowań w zakresach uregulowanych ustawą o podatku akcyzowym dotyczących obrotu krajowego i transakcji wewnątrzwspólnotowych, ustawą o grach hazardowych, ustawą o podatku od wydobywania niektórych kopalin, ustawą o podatku od towarów i usług, w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw silnikowych oraz ustawą o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, w zakresie opłaty paliwowej od paliw silnikowych ciążącej na podmiotach innych niż importer.

³⁵ Szerzej opisano to w części wystąpienia pokontrolnego dotyczącej ustalonych nieprawidłowości w tym obszarze.

³⁶ Średnio po 10 dniach od przejęcia.

Wśród przekazanych do Urzędu spraw w toku nie było żadnych dotyczących wnioskowania o zabezpieczenie wykonania zobowiązań podatkowych.

(dowód: akta kontroli str. 168)

IC przekazała do Urzędu cztery sprawy dotyczące udzielania ulg w spłacie zobowiązań w zakresie podatków, wszczętych i niezakończonych w komórce akcyzy i gier UC. Wszystkie postępowania zostały zakończone w Urzędzie 6 kwietnia 2017 r.³⁷

(dowód: akta kontroli str. 168, 237)

2.2. W okresie od 1 marca 2017 r. do 30 czerwca 2018 r. w Urzędzie rozpoczęto i prowadzono: 290 postępowań w zakresie uregulowanym ustawą o podatku akcyzowym, dotyczących obrotu krajowego i transakcji wewnątrzwspólnotowych, ustawą z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych³⁸, ustawą z dnia 2 marca 2012 r. o podatku od wydobycia niektórych kopalin³⁹, ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług⁴⁰, w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw silnikowych oraz ustawą z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym⁴¹, w zakresie opłaty paliwowej od paliw silnikowych ciężącej na podmiotach innych niż importer; 20 postępowań w zakresie stosowania generalnego i ryczałtowego zabezpieczenia akcyzowego; 195 postępowań dotyczących podatkowych znaków akcyzy oraz legalizacyjnych znaków akcyzy oraz 10 postępowań w sprawie zezwoleń na wykonywanie działalności w zakresie podatku akcyzowego. W ww. okresie Urząd nie prowadził żadnych spraw dotyczących wydawania druków zaświadczeń o uzyskanej wygranej.

(dowód: akta kontroli str. 168)

NIK objęła szczegółową kontrolą, m.in. w zakresie terminowości prowadzenia, po 10 losowo wybranych spraw z ww. czterech kategorii. Stwierdzono, że:

- zakończone postępowania w zakresie podatku akcyzowego⁴² były prowadzone przez Urząd od 21 do 112 dni, przeciętnie 45 dni, tj. o 57% krócej niż w UC (103,9 dnia)⁴³. Jedno postępowanie było nadal prowadzone⁴⁴;
- wszystkie objęte kontrolą postępowania w zakresie stosowania generalnego i ryczałtowego zabezpieczenia akcyzowego zostały zakończone. Pierwsze czynności były podejmowane przez Urząd w tych postępowaniach od jednego do sześciu dni od wpłynięcia wniosku, przeciętnie po 2,7 dnia. Przeciętny czas prowadzenia postępowania wyniósł 25,4 dnia, tj. o 8% krócej niż w UC (27,7 dnia)⁴⁵. Poszczególne postępowania były prowadzone od 14 do 41 dni;
- w zakresie prowadzenia postępowań dotyczących podatkowych znaków akcyzy oraz legalizacyjnych znaków akcyzy, wszystkie skontrolowane postępowania

³⁷ Sprawy zgodnie z właściwością zostały przekazane do UCS.

³⁸ Dz. U. z 2018 r., poz. 165.

³⁹ Dz. U. z 2018 r., poz. 228.

⁴⁰ Dz. U. z 2017 r., poz. 1221, ze zm.

⁴¹ Dz. U. z 2017 r., poz. 1057, ze zm..

⁴² Postępowania w zakresie uregulowanym ustawą o podatku akcyzowym, dotyczące obrotu krajowego i transakcji wewnątrzwspólnotowych; ustawą o grach hazardowych; ustawą o podatku od wydobycia niektórych kopalin; ustawą o podatku od towarów i usług, w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw silnikowych oraz ustawą o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, w zakresie opłaty paliwowej od paliw silnikowych ciężącej na podmiotach innych niż importer.

⁴³ Badanie analogicznych spraw zakończonych w UC do 28 lutego 2017 r.

⁴⁴ Postępowanie nr 0406-SPA.4105.152.2018 z 26 czerwca 2018 r.

⁴⁵ Badanie analogicznych spraw zakończonych w UC do 28 lutego 2017 r.

zostały zakończone. Pierwsze czynności były podejmowane w dniu wpłynięcia wniosku, maksymalnie po czterech dniach, przeciętnie po 1,3 dnia. Postępowania prowadzono od jednego do ośmiu dni, przeciętnie 4,8 dnia, tj. o 13% krócej niż w UC (5,5 dnia)⁴⁶;

- dziewięć skontrolowanych postępowań w sprawie zezwoleń na wykonywanie działalności w zakresie podatku akcyzowego zostało zakończonych, jedno postępowanie było nadal prowadzone⁴⁷. Zakończone postępowania były prowadzone od trzech do 90 dni, przeciętnie 30,9 dnia, tj. podobnie jak w UC (31 dni). Pierwsze czynności były podejmowane następnego dnia po wpłynięciu wniosku, maksymalnie po czterech dniach, a przeciętnie po 1,8 dnia.

(dowód: akta kontroli str. 238-240, 300-457)

2.3. W okresie od 1 marca do 31 grudnia 2017 r. oraz od 1 marca do 30 czerwca 2018 r. w Urzędzie wprowadzono do systemu ZEFIR2: 32 473 deklaracji w zakresie podatku akcyzowego – 32 400 (99,8%) deklaracji wprowadzono w terminie do 3 dni od daty wpłynięcia deklaracji do Urzędu, 22 (0,07%) od 4-7 dni, 22 (0,07%) od 7 do 30 dni oraz 29 (0,09%) powyżej 30 dni⁴⁸; jedną deklarację w zakresie podatku od gier⁴⁹; 26 deklaracji o należnych kwotach podatku od towarów i usług w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw silnikowych⁵⁰; 61 informacji wymaganych ustawą o podatku akcyzowym⁵¹; 22 informacji w sprawie opłaty paliwowej⁵². W sumie 32 508 (99,8%) deklaracji zostało w prowadzonych do 3 dni, 26 (0,1%) od 4 do 7 dni, 22 (0,1%) od 7 do 30 dni oraz 29 (0,1%) ponad 30 dni. W ww. okresie nie wprowadzono żadnych deklaracji w zakresie podatku od wydobycia niektórych kopalin.

(dowód: akta kontroli str. 170-175)

Zbadano powody opóźnień dla 30 wybranych deklaracji wprowadzonych przez Urząd do systemu ZEFIR2 po ponad 7 dniach od ich wpływu. W przypadku 23 deklaracji, będących korektami, doszło do podania w systemie błędnej daty ich wpływu. Deklaracje faktycznie zostały wprowadzone do systemu w dniu ich wpływu do Urzędu. W wypadku pięciu deklaracji jako datę wpływu przyjęto datę wpływu pierwotnej deklaracji, która została anulowana ze względu na błędy⁵³. Podatnicy złożyli ponowne deklaracje, dla których jako datę wpływu przyjęto datę wpływu anulowanej deklaracji. Takie działanie zostało uzgodnione przez Urząd z ogólnopolskim Centrum Rozliczeń Urzędu Skarbowego w Nowym Targu. Zarówno anulowane, jak i ponownie złożone deklaracje zostały wprowadzone do systemu ZEFIR2 w dniu ich wpłynięcia do Urzędu. Dwie deklaracje z winy Urzędu zostały wprowadzone do systemu ze zwłoką⁵⁴.

(dowód: akta kontroli str. 679-680)

⁴⁶ Badanie analogicznych spraw zakończonych w UC do 28 lutego 2017 r.

⁴⁷ Postępowanie nr 0406-SPA-4200.4.2018 z 21 maja 2018 r.

⁴⁸ System ZEFIR2 uwzględnia wszystkie dni kalendarzowe, a nie jedynie dni robocze do Urzędu.

⁴⁹ Deklaracja wprowadzona w terminie do 3 dni od daty wpłynięcia deklaracji do Urzędu.

⁵⁰ 25 deklaracji (96,2%) do 3 dni, 1 deklaracja (3,85%) od 4 do 7 dni.

⁵¹ 61 deklaracji (96,8%) do 3 dni, 2 deklaracje (3,17%) od 4 do 7 dni.

⁵² 21 deklaracji (95,5%) do 3 dni, 1 deklaracja (4,55%) od 4 do 7 dni.

⁵³ Dla deklaracji nr: AKC-4/0406/2018/00235, AKC-4/0406/2018/00236, AKC-4/0406/2018/00237, AKC-4/0406/2018/00238 - brak deklaracji AKC-PA. Dla deklaracji AKC-WW/0406/2018/0688 – podany błędny okres rozliczeniowy.

⁵⁴ Zostało to szerzej opisano w części wystąpienia pokontrolnego dotyczącej ustalonych nieprawidłowości w tym obszarze

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w powyższym zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Urzędzie z dużą przewlekłością podjęto pierwsze czynności sprawdzające w przypadku części spraw przejętych z UC w Bydgoszczy. W 12 na 15 zbadanych spraw do przeprowadzenia czynności sprawdzających⁵⁵, pierwsze czynności zostały podjęte dopiero po ponad 100 dniach od przejęcia, w tym w czterech sprawach po ponad roku od przejęcia⁵⁶. Przeciętnie pierwsze czynności sprawdzające podejmowano po 203 dniach. Ponadto w Urzędzie z dużą przewlekłością podjęto pierwsze czynności w trzech sprawach w zakresie podatku akcyzowego przejętych z IC⁵⁷. Stanowiło to naruszenie art. 125 § 1 Ordynacji podatkowej, zgodnie z którym organy podatkowe powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia.

Naczelnik Urzędu wyjaśnił m.in., że zwłoka wynikała z przyczyn organizacyjnych i kadrowych. W okresie od 1 marca do 31 maja 2017 r. funkcjonariusze służb celnych skierowani do świadczenia pracy w Urzędzie realizowali czynności związane z fizycznym przemieszczeniem dokumentów przejmowanych z UC w Bydgoszczy do Urzędu, następowało przemieszczanie pracowników między budynkami, jak również dopiero w ostatnich dniach maja pracownicy otrzymali ostateczne propozycje zatrudnienia. W okresie przejściowym, wobec licznych nieobecności spowodowanych zwolnieniami lekarskimi, w pierwszej kolejności podejmowano czynności w zakresie wpływających deklaracji, jak również w zakresie spraw wszczętych, a nie zakończonych (z terminami zakończenia spraw wynikającymi z ustawy Ordynacja podatkowa). Sprawy dotyczące czynności sprawdzających były przekazywane pracownikom sukcesywnie, w miarę możliwości kadrowych. W okresie od 1 marca do 1 września 2017 r. doszło do znacznego zmniejszenia stanu zatrudnienia w SPA (z 24 do 18 osób), co wpłynęło na terminy podejmowania kolejnych czynności sprawdzających. Odnosnie do spraw w zakresie podatku akcyzowego Naczelnik Urzędu wyjaśnił, iż wskazane sprawy były sprawami zawieszonymi w UC i wymagały podjęcia dopiero po ustaniu przyczyn uzasadniających ich zawieszenie. Częstotliwość podejmowania działań mających na celu ustalenie, czy przesłanki te ustały, była różna, co wiązało się z opisanymi wyżej problemami organizacyjnymi i kadrowymi.

(dowód: akta kontroli str. 223-229, 241-249)

2. Na 30 skontrolowanych deklaracji z przekroczonym 3-dniowym terminem wprowadzenia do systemu ZEFIR2, w przypadku 23 deklaracji były to korekty deklaracji, dla których błędnie jako datę wpływu podano dzień złożenia pierwotnej tj. korygowanej deklaracji, a nie datę wpływu do Urzędu korekty.

Zastępca Naczelnika Urzędu wyjaśnił, że korekty deklaracji podatkowych w systemie ZEFIR2 generowane są na bazie deklaracji pierwotnych, z których dane kopiowane są (pobierane) do nowych deklaracji (korekt), m.in. pozycje „Data

⁵⁵ Sprawy nr: 0406-SPA-4035.40.2017, 0406-SPA-4035.54.2017, 0406-SPA-4035.60.2017, 0406-SPA-4035.61.2017, 0406-SPA-4035.63.2017, 0406-SPA-4035.64.2017, 0406-SPA-4035.78.2017, 0406-SPA-4035.96.2017, 0406-SPA-4035.144.2017, 0406-SPA-4035.153.2017, 0406-SPA-4035.157.2017 oraz 0406-SPA-4035.167.2017.

⁵⁶ Sprawa 0406-SPA-4035.54.2017 po 385 dniach, 0406-SPA-4035.60.2017 po 383 dniach, 0406-SPA-4035.153.2017 po 425 dniach 0406-SPA-4035.157.2017 po 436 dniach.

⁵⁷ Sprawa 0406-SPA.4105.61.2017 – pierwsze czynności po 149 dniach od przejęcia, 0406-SPA.4105.68.2017 – po 348 dniach, 0406-SPA.4105.75.2017 – po 215 dniach.

złożenia” i „Data wpływu” są automatycznie kopiowane z deklaracji pierwotnych. W badanych przypadkach, w wyniku przeoczenia lub omyłki wprowadzającego korektę (w przypadku deklaracji złożonej w formie papierowej), daty te nie zostały zmienione (zaktualizowane zgodnie z datą wpływu korekty do organu podatkowego). W takiej sytuacji w systemie ZEFIR2 jako data wpływu korekty pozostaje data wpływu pierwotnej deklaracji. System nie sygnalizuje tego błędu jako nieprawidłowość uniemożliwiająca zatwierdzenie i rozliczenie dokumentu. Nieprawidłowości w tym zakresie, przy ogólnej liczbie wpływających deklaracji, są marginalne i wynikają ze zbyt dużej liczby deklaracji przypadających na zatrudnionych pracowników.

NIK zauważa jednak, że ograniczenia w działaniu systemu ZEFIR2 nie zwalniają Urzędu z obowiązku zapewnienia prawidłowości danych w nim przechowywanych.

(dowód: akta kontroli str.679-682)

3. W przypadku dwóch skontrolowanych deklaracji⁵⁸ w zakresie podatku akcyzowego, doszło do znacznego przekroczenia terminu ich wprowadzenia⁵⁹. Obie deklaracje wpłynęły do Urzędu 15 maja 2017 r., a zostały wprowadzone do systemu ZEFIR2 27 czerwca 2017 r. (po 43 dniach).

Zastępca Naczelnika Urzędu wyjaśnił m.in., że opóźnienie w zarejestrowaniu wskazanych deklaracji w systemie ZEFIR2 było zdarzeniem incydentalnym, mającym związek ze zmianami organizacyjnymi, w tym kadrowymi. Deklaracje te zostały zadekretowane i przydzielone do obsługi pracownikowi, który z dniem 1 czerwca 2017 r. przyjął propozycję zatrudnienia w UCS. W czerwcu 2017 r. dokonano zmian dekretacji spraw pozostawionych do realizacji po osobach już nie zatrudnionych w Urzędzie, dopiero w następstwie tych czynności stwierdzono brak ich wprowadzenia do systemu, co uczyniono niezwłocznie.

(dowód: akta kontroli str.679-694)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę na pogorszenie się wskaźników terminowości i skuteczności realizacji spraw w toku przyjętych z IC lub UC.

W porównaniu do danych z IC za I półrocze 2016 r. skuteczność realizacji przyjętych tytułów wykonawczych w Urzędzie w I półroczu 2018 r. była niższa o 68,3% w zakresie zrealizowanych tytułów wykonawczych i o 87,5% w zakresie wyegzekwowanej kwoty zaległości⁶⁰.

Przejęte postępowania dotyczące stosowania generalnego i ryczałtowego zabezpieczenia akcyzowego były prowadzone przez Urząd o 82,3% dłużej niż w UC (50,5 dnia w porównaniu do 27,7 dnia)⁶¹.

Przekazane przez UC sprawy w toku dotyczące podatkowych znaków akcyzy oraz legalizacyjnych znaków akcyzy były prowadzone o 81,8% dłużej niż w UC (10 dni w porównaniu do 5,5 dnia)⁶².

⁵⁸ Nr AKC-WW/0406/2017/000498 oraz AKC-WW/0406/2017/000499.

⁵⁹ Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Finansów: deklaracje papierowe powinny być rejestrowane w dniu ich wpływu do organu, a najpóźniej następnego dnia roboczego (deklaracje AKC-4/4zo do 5-tego dnia roboczego), deklaracje elektroniczne powinny być zatwierdzane w dniu wpływu do organu, w przypadku wpływu po godzinach pracy urzędu, zatwierdzenie powinno nastąpić w następnym dniu roboczym w godzinach porannych.

⁶⁰ Urząd - 4,4% zrealizowanych tytułów wykonawczych, IC - 13,9%, Urząd - 0,5% wyegzekwowanej kwoty zaległości, IC - 4,0%.

⁶¹ Na podstawie badania analogicznych spraw zakończonych w UC do 28 lutego 2017 r.

⁶² Na podstawie badania analogicznych spraw zakończonych w UC do 28 lutego 2017 r.

Naczelnik Urzędu wyjaśnił m.in., że do Urzędu wpłynęły sprawy, w których IC nie zdołała przeprowadzić skutecznej egzekucji, zatem sprawy dłużników, u których nie ustalono majątku podlegającego egzekucji lub posiadających duże zaległości. Pracownicy Urzędu prowadzą postępowania również na wniosek wielu obcych wierzycieli - łącznie 279. Na dzień 31 marca 2017 r. liczba tytułów wykonawczych do załatwienia w Urzędzie wynosiła 64 317 szt., w tym 51 szt. przejętych z IC, czyli 0,08% wszystkich obsługiwanych.

(dowód: akta kontroli str. 168-169, 235-236, 241-249, 458)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność prowadzoną w Urzędzie w zbadanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶³, wnosi o:

- 1) powiadomienie dłużników o zmianie wierzyciela i organu egzekucyjnego w przypadku postępowań egzekucyjnych przejętych przez Urząd od IC;
- 2) prowadzenie spraw bez zbędnej zwłoki z uwzględnieniem zasad, o których mowa w art. 125 § 1 Ordynacji podatkowej;
- 3) zapewnienie prawidłowego wprowadzania w systemie ZEFIR2 dat wpływu korekt deklaracji papierowych podatku akcyzowego oraz sprawdzanie i ewentualne korygowanie dat wpływu przed zatwierdzeniem korekt deklaracji elektronicznych podatku akcyzowego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

⁶³ Dz. U. z 2017 r. poz. 524, ze zm., dalej: „ustawa o NIK”.

Bydgoszcz, września 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy

kontrolerzy
Łukasz Burczyk
główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Barbara Antkiewicz

.....
podpis

.....
podpis

Marcin Mościcki
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis